

Seglingens grunder – och lite seglingsteori

Den enklaste principen för att förflytta sig framåt med båten är att segla med vinden inkommande akterifrån. Vinden skapar då en kraft som trycker båten rakt framåt i dess färdriktning. Det optimala är här att ha seglet i ungefär rät vinkel i förhållande till båten, eftersom man då har störst segelyta mot vinden. Nu klarar man sig dock inte så långt genom att bara segla med vinden.

När man seglar med vinden in från sidan eller snett in framifrån så kommer vinden att snarare dra än skjuta på i seglen, precis som vingor på ett flygplan fungerar. Den allmänna principen är att vinden rör sig snabbare på framsidan av seglet än på baksidan och skapar då ett undertryck som drar båten framåt. Den egentliga kraften som skapas är riktad snett framåt. För att motverka att segelbåten då drars snett framåt i stället för rakt fram är segelbåtar utrustade med köl, vilken har som uppgift att motverka den del av kraften som trycker båten i sidled.

Nackdelen med sätten ovan är att man inte kan ta sig rakt mot vinden. Man kan dock segla mot vinden i en vinkel ner mot ungefär 45 grader. Genom att zig-zagga mot vinden så kan man till slut ta sig mot ett mål som är rakt mot vindriktningen. Detta kallas att kryssa mot vinden. Proceduren att skifta riktning mot vinden kallas att slå och går till så att man styr upp genom vindögat och till slut får över vindriktningen till andra sidan. Under den tiden man slår så tappar man all dragningskraft från vinden och båten drivs bara fram under en begränsad tid med sin egen rörelseenergi. Har man en lättare båt så krävs det att man slår snabbare än vad som behövs med en tyngre båt.

En annat sätt att få över vinden till andra sidan av båten är att styra båten från vindögat tills vinden fyller seglen från andra sidan. Denna manövern kallas att gippa. Det kan vara farligare att gippa eftersom bommen kommer att byta sida av båten med mycket högre hastighet. Man kan dämpa detta genom att skota hem storseglet före manövern, och bommen får då en kortare sträcka över till andra sidan.

Term	Förklaring
Babord	Vänster sida av båten då man står med ansiktet riktat föröver. På babordssidan föres rött sidoljus
Dragg	Ankare utan stock, vanligen med fyra armar. En båt draggas, då ankaret ej gripit fast utan släpar efter sjöbotten.
Falla	Tåg att hissa segel med
Hals	Tåg eller dyligt, som fasthåller främre hörnet av segel. Man seglar för babords halsar, då man har vinden in om babord.
Halv vind	Man seglar för halv vind, då vinden kommer in rätt från sidan eller i närheten därav.
Köl	Används dels till att motverka avdrift, och dels till att förhindra båten att välta p.g.a vindens sidokraft i seglen
Lova	Styra en segelbåt närmare (högre upp i) vinden. Motsatsen till falla.
Lovart	Det håll varifrån vinden blåser.
Lä	Det håll åt vilket vinden blåser.
Läns	Segling med vinden akterifrån.
Slå	Vända en båt genom vinden.
Slör	Segling med vinden in på låringen (cirka 45 grader akter om tvärs).
Styrbord	Höger sida av båten då man står med ansiktet riktat föröver. På babordssidan föres grönt sidoljus.
Tvärs	Riktning vinkelrätt mot båtens längskeppslinje.

Hämtat från Magnus (Gustavssons) seglarskola på nätet <http://hem.passagen.se/snesegel/teori.htm>